

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Angelis suis Deus mandavit de te, ut custodiant te. &c Thema: Angeli sunt optimi amici, in necessitate juvantes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

 IN FESTO S. MICHAELIS
ARCHANGELI.

CONCIO SECUNDA.

Textus. Angelis suis Deus mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. Psalmo 90.

Thema. Cuivis homini à Deo datur Angelus custos, qui verè boni sunt amici, quia in necessitate juvant, & assistunt.

Exordium.

Uivis homini à Deo liberalissimo, Angelum attribuit, qui eum custodiat, foveat, proteget; patet Scripturae textibus: *Ecce ego mittam Angelum meum, qui praecedat te, & custodiat in viâ, & introducat in locum, quem paravi.* Exodi 23. *Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, ut eripiat eos.* Pl. 33. *Angelus meus Deus mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.* Pl. 90. *Omnes sunt administratorii spiritus in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.* Paulus ad

ss. Patres. Hebræos cap. 2. *Consolatissimè S. Patres: Magna dignitas animarum, ut unaquaque habeat, ab ortu natiuitatis in custodiam sui Angelum deputatam, inò plures.* scribit S. Hieronymus in cap. 23. *Math. Magna beneficia tua, Domine, quibus nos honorasti, dans nobis Angelos tuos in ministerium nostrum, dederas nobis, quidquid caeli ambitu continetur, & quasi parum reputas haec, quae sub caelo sunt.* ita zelosè S. Augustinus in Soliloquijs cap. 27. *Adest unicuique nostrum etiam minimo, qui sunt in Eccl-*

Ecclesiâ Dei, Angelus bonus, Angelus Domini, qui regat, qui mo- Origenes.
 neat, qui gubernet. tradit Origenes hom. 66. in Genes. Angeli
 hi custodes verè boni nostri amici sunt, quia in necessitate vel
 maxime iuvant. Angeli ad nos habent pietatem, quia respici- S. Vincentius
 unt nos per fenestras, & quando vident nos in periculis, & mi- Ferrerius.
 ferius, veniunt ad defendendum nos. docet S. Vincentius Fer-
 rarius Serm. 7. Dom. 5. Adv. Angeli dirigunt vias nostras, tol-
 lendo nocumenta, que magis accidere possunt. inquit Abulensis in Abulensis.
 Genes. cap. 24. Non est omninò, ne vel in viâ aliquod offen-
 diculum patiatur, illi nempe viam parant Angeli sancti. sic lo-
 quitur S. Bernardus Serm. in Psal. qui habitat &c. & iterum
 Serm. 4. super illud; accesserunt Angeli: Adsunt tibi Angeli, S. Bernardus
 non modò presentes tecum, sed etiam pro te adsunt, ut protegant,
 adsunt, ut prosint. Propter nos, inserviunt nobis, miserentur
 enim sortem nostram, videntes periculum nostrum, & laborem S. Thomas à
 villa nostræ, qui conspiciunt nos in magno discrimine positos, in Villa Nova.
 medio scilicet, inter gloriam, & gehennam, quibus aut perpetuò
 regnandum est, aut ardens, & tanto discrimine obnoxios,
 omni sollicitudine curant in bonam partem deflectere. docet S.
 Thomas à Villan. Conc. 2. de S. Michael. Castra Dei hac
 sunt, quia ad modum castrorum nos manunt, qui sumus faci-
 les ad seducendum, fragiles ad resistendum, debiles ad operandum, S. Bonavent.
 & ideo occurrunt nobis tanquam potentissimi coadjutores. scribit tura.
 S. Bonaventura apud Mansi disc. 1. n. 4. Assidua vigilantia
 comittantur nos in periculis, in laboribus, in infirmitatibus, in S. Laurentius
 negotiis, in itineribus, semper adhortantes ad bonum, detestan- 7 Jimanus.
 tes malum, protegentesque à malo. ita S. Laurentius Justini. cap.
 7. de obedientia. Isti sunt, per quos sustentamur, per quos in
 mari, & in terrâ iuvamur, per quos corpore & mente illumina S. Augustin.
 mur, per quos in tribulationibus, & angustiis consolamur, per
 quos ab infirmitatibus frequenter liberamur. scribit S. Augusti-
 nus Serm. 46. ad fratres. Imploratâ S. Spiritus gratiâ C nce-
 ptus placeant.

CONCEPTUS I.

Confirmatio.

Christus Servator noster de Angelo custode ad Apostolos perorans, parvulum puerum in medio eorum statuit: *Advocans JESUS parvulum, statuit in medio eorum:* & sermonem concludit: *Dico vobis, Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui in caelis est.* Quisque etiam adultus & senex Angelum habet tutelarem, qui eum protegit, fovet, custodit: Petrus senex, & canus erat, dum de carcere liberatus adstat ad januam, Collegii Apostolici conventus fidelium asserit, non est Petrus, *Angelus ejus est.* Actor. 12. Si nunc quisvis mortalis, non tam pueri & infantes, sed etiam viri, cani, & senes, Angelum custodem habent, cur Christus de hoc tutelari Angelo agens ac loquens, recte puerum, parvulum, ac impuberem, & non potius virum adultum, vel plane senem decrepitem in medium producit, ac statuit, addendo: *Angeli eorum semper vident faciem Patris.* Cur recte parvulum puerum statuit in medio eorum, inquires: *Angeli eorum:* Quaestioni respondeo: parvuli, impuberes, vel maxime ductore, instructore, custode indigent, dum ob corporis debilitatem, dum ob rerum agendarum, periculorum fugiendorum imperitiam; parvuli ob naturae teneritatem, intellectus simplicitatem, ac morum ineptitudinem, plurimis ac maximis periculis subiecti sunt; adulti ac senes ob naturae vires, intelligentiam, prudentiam, morum gravitatem, non adeo, ac extreme periculis ac infortuniis subiecti sunt, fortitudine enim vincere, prudentia evitare gravissima possunt pericula animae, ac corporis; non ita infirmi, debiles, inepti parvuli; Christus ergo de Angelo custode differens, inquit: *Angeli eorum:* parvulorum inquam, perque haec verba indicat; quam boni amici, fideles adjutores sint Angeli, nempe ubi periculum manifestius, gravius damnum, major miseria homini imminet, ibi vel maxime adjuvant, patrocinantur, assistunt, fovent, & protegunt. Audiatur S. Hilarius in p. 129. *Angelis non eget natura, sed imbecillitas nostra, nil eorum, quaerimus, ignorat Deus, sed insantia nostra ad erogandum, & promerendum hos tales desiderat oratores.*

CON-

CONCEPTUS II.

Canticorum 7. narrat facer textus: lectulum Salomonis circumstare plurimos fortes: *En lectulum Salomonis circumstant sexaginta fortes.* Qui sunt illi fortes? & cur lectulum in tantâ copiâ circumstant? respondeo ad utramque quæstionem: S. Ambrosius lib. de Virgin. per hos fortes, intelligit sanctos Angelos: per lectulum intelligo statum hominis afflictum, ac miserum, ut infirmitatem, debilitatem, virium lassitudinem, animi mœrorem ac tristitiam, his enim in casibus vel maximè lectulus tenetur, & premitur; ad lectulum ergò in copiâ adsunt S. Angeli, perquàm optimi amici, in copiâ, indefinenter vel maximè assistunt, juvant, fovent, patrocinantur, in corporis vel animi miseris, necessitatibus, angustiis, ac periculis. *Totum quantum ad nos officium Angelorum est, ut defendant nos à malo, & conservent nos in bono.* inquit Abbas Cellenf. lib. de mystica expof. tabernaculi.

CONCEPTUS III.

Isaias cap. 6. vidit Angelos sanctos sex alis ornatos, alas habebant in capite, alas in pectore, alas in pedibus: *Seraphin stabant super illud, sex ala uni, & sex ala alteri, duabus velabant faciem ejus, & duabus velabant pedes ejus, & duabus volabant;* quid alæ ad caput? ad corpus, & ad pedes significant? S. Dionysius Areopagita lib. 6. de cœlesti Hierarch. per alas ad caput intelligit alicujus rei initium, & principium, per alas ad corpus, rei alicujus medium, seu partem dimidiam, per alas ad pedes, intelligit finem, & exitum. Alæ tot in Angelis, velox eorum indicat auxilium, subsidium ac patrocinium, S. Angeli velocissimè nobis subveniunt, tam in principio, in nativitate jam nostrâ, quam in medio cursu annorum nostrorum, quàm in fine, & termino, seu exitu vitæ nostræ, adjuvant in initio, in medio, & in fine; *movent alas custodia sua in favorem, & obsequium nostrum, in principio, medio, & termino vita nostra.* Verba sunt Dionysii Areopag.

(Mm) 3

CON-

CONCEPTUS IV.

Angeli non dicuntur sedere; sed stare ante thronum Dei, sic Job. cap. 1. *Quodam die venerunt filii DEI, ut adstiterent coram Domino: Cur stant in caelis Angeli? Quid tandem est, cur Angeli quotidie assistentes indicantur? Querit S. Chrysostomus in cat. Ita Deo assistentes dicit ipse JESUS, Dei vultum intuentur: Semper vident faciem Patris mei, qui in caelis est. Matth. cap. 18. Cur tam fixè ac indefinenter Dei vultum contemplantur? respondeo ad utramque quæstionem: S. Augustinus in Psalmum 109. docet: Stare Advocati munus est. Stant ergo Angeli in caelis, apud Deum pro nobis rogant, sollicitant. Faciem Dei Patris speculum dixeris, in quo quid circa creaturam geritur, momentò in spiritu videtur; faciem ergo Dei Patris semper inspicunt, nostras misérias & pericula inibi dum agnoscunt, perspiciunt, sine morâ Deum precantur, Deum rogant, mala omnia & pericula clementissimè avertat, bona indulgèat, & tribuat. Ita S. Chrysostomus in Catena: *Ad sunt, ut inspiciant essentia divina speculum, in eoque nostras contuentur misérias, ut intelligamus, quod rebus nostratibus semper invigilantes consulunt.* Preclare S. Laurentius Justinianus Serm. de Euchar. *Ne nos in hujus peregrinationis naufragio periclitemur, præbent consilia salutaria, deprecantium orationes perferunt, coram Deo offerunt vota, supplicationes impetrant, reportant gratiam.**

CONCEPTUS V.

Genesis cap. 7. narrat sacer textus: Postquam Noë se cum suis in Arcam salvâisset, & jam jam aquæ super terram invaluisse, Deum in propriâ personâ, Noë in Arca, foris, & ab extrinseco inclusisse: *Inclusit eum desoris: cur ipsamet Majestas divina in augustissimâ præsentia Noë ocludit? cur hoc officium, ac munus non Angelis committit? Constat Deo summa commiseratio, amor, ac sollicitudo, quam erga nos homines maximè in periculis &*

lis & miseris constitutos, Angeli habent, & retinent, ac portant; diluuium jam universam terram repleverat, aquæ super omnes colles & montes prominebant, lamentabili ejulatu homines super asseres & trabes semimortui denatantes, auxilium, misericordiam precabantur, ac invocabant; commississet nunc DEUS clausuram arcæ Angelis, & hi vidissent confisos tutela suæ tantis in periculis constitutos, tam lamentabili voce misericordiam invocantes, summâ curâ adlaborâssent S. Angeli, suos clientes ab interitu saluare, Arcæ januas aperire, referare, in Arcam detrahere, ab interitu liberare: ut ergo omnem adiutorii occasionei erga homines Deus Angelis eriperet, ipsemet Deus Arcam de foris clausit, & referavit: *Inclusit eam Dominus de foris*; non Angelis commisit clavim ad Arcam; *ne indiscretâ pietate commoti, aliquem introducerent.* subscribit S. Chrysostomus.

CONCEPTUS VI.

Egressis filiis Israel ex Ægypto in terram promissam, optimus Deus in viâ ducem & comitem mandat Angelum, qui iter demonstraret, ac populum cautè deduceret, de hoc itineris duce Angelo narrat sacer textus Exodi 14. *Tollensque se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos, & cum eo pariter columna nubis; priora dimittens post tergum stetit.* Notare libeat; quia Angelus jam præcedebat castra, jam castra Israel sequebatur: jam à facie, jam à tergo, Angelus, custos fidelis aderat: quod castra Israel præcedebat, & anteibat facile capio; Dux erat Angelus viæ, & itineris, præcedit ergo, viam demonstrans, iter dirigens; sed ad quid stationem suam deserit, non jam Israel præcedit, sed à tergo sequitur? *priora dimittens, post tergum stetit.* Ad quid à tergo sequitur? à tergo imminabant populo Israeli ingentia pericula; Pharaon Rex cum instructissimo, ac numerosissimo exercitu insequitur Israelitas: *Funxit ergo currum, & omnem populum assumpsit secum, tulitque sexcentos currus electos, & quidquid in Ægypto carruum fuit, & Duces totius exercitus.* Exodi 14. Angelus ergo stationem deserit, qui præcedebat, & quasi ad mare rubrum à fronte filios Israel tutos ac se-
curos

curos locaverat, ad tergum filiorum Israel retrocedit, ubi maximum periculum ingruerat, se convertit, hoc grande periculum avertens, impediens, eludens. Sic concludit Oleaster hic: *Ambulavit post eos, ut metum Israelis auferret, prohibendo accessum Pharaonis ad populum.* Tam boni sunt amici sancti Angeli custodes, ubi periculum maximum imminet, eò in adiutorium & auxilium se vel maximè convertunt, & advolant. *Angelus te pramunit à fronte, & à tergo te custodit, & nihil incustoditum relinquit.* concludit Sanctus Ambrosius in Psalmum 33.

CONCEPTUS VII.

Petrus devinctus detinebatur in carcere, qui inter duos milites detentus dormiebat, hunc vinctum excitat Angelus, salvum, & incolumem è carcere educit: prima fronte Petro videbatur quasi somniaret: *Existimabat se visum videre; transientes autem per primam & secundam custodiam, venerunt ad portam ferream, quæ ducit ad civitatem, qua ultrò aperta est eis, &c. & Petrus ad se reversus dixit; nunc scio verè, quoniam misit Dominus Angelum suum.* Actorum 12. *Liber nunc è carcere Petrus, venit ad domum Mariæ, matris Joannis, qui cognominatus est Marcus, ubi erant multi congregati & orantes, pulsante autem eo ad ostium janue, processit puella ad videndam &c. & si cognovit vocem Petri, præ gaudio non aperuit januam, sed intracurrens nunciavit, stare Petrum ante januam: at illi dixerunt ad eam, insanis &c. Angelus ejus est.* Hic quaero, unde Petrus, qui primâ fronte, quod factum est somnum judicavit, tandem Angelum adiutorem affirmat: *Nunc scio verè, quia misit Deus Angelum suum.* Unde, ex quibus motivis argumentatur esse Angelum? Item, congregati in domo Mariæ, matris Marci, unde affirmant, ad januam qui pulsat, non est Petrus, sed Angelus ejus est? respondeo: in summa, & extrema necessitate, ac vitæ periculo constitutus erat Petrus, inter duos milites, vinctus catenis duabus, cras ad supplicium educendus, è tanto periculo ut se sal-

vum

vum vidit Petrus, ut salvum & liberum Petrum esse inaudiunt fideles congregati, indubiè concludunt: *Angelus ejus est.* Angelus juvavit, liberavit: quò major enim necessitas, eò magis adsunt, adjuvant hi optimi amici, Angeli custodes: audiamus doctissimum Fernandez in Genes. cap. 23. *Tunc Angelum esse à tempore conjectabant, est Petrus in carcere, periclitatur vita, mortem expectat, ergò Petri Angelus est, ut periclitanti opem ferat, vinculum liberet, & à mortis faucibus eripiat, vigilat Angelus, & circumcurSAT.* O verè amicum bonum! ò amorem! ò commiserationem!

Hortor ergò, cum S. Bernardo Serm. de Angelis: *Simus de-* *Epilogus.*
voti, simus grati tantis custodibus, redamemus eos quantum pos-
sumus, quantum debemus, affectuosè tanquam futuros aliquan-
do cohæredes, & nostros interim actores, & tutores à Pa-
tre positos, & prepositos nobis.
 Amen.

